

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Cornelii Taciti Opera Qvæ Exstant

Tacitus, Cornelius

Antverpiae, 1668

Ad librum III. Historiarum excursus

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1742](#)

I V S T I L I P S I

A D

C. CORNELII TACITI

LIBRVM III. HISTOR.

EXCVRSVS.

Pag. 368.

In Tacito
conciannatio.

ET ER V M vt transmitteret in Italiam impunè & eo usui foret, scriptum Aponio, vt vnà cum Mœsico exercitu celeraret. Ac ne inermes prouinciae barbaris nationibus exponerentur, principes Sarmatarum lazygum in commilitum adsciti; plebem quoque & vim equitum quâ solâ valent offerebant. remissum id munus ne inter discordias externa molirentur, ac maiore ex diuerso mercede ius fasque exuerent. Trahuntur in partes Sido atque Italicus reges Sueorum, quibus vetus obsequium erga Rom. & gens fidei commissæ * patientior. opposita in latus auxilia, infestâ Rætiâ, cui Porcius Septimius procurator erat incorruptæ erga Vitellium fidei. Igitur Sextilius Felix cum alâ Taurianâ & viii. cohortibus ac Noricorum iuuentute ad occupandam ripam Æni fluminis, quod Rætos Noricosque interfluit, missus, nec illis aut his pœlium tentantibus fortuna partium alibi transacta. Antonio vexillarios è cohortibus & partem equitum rapienti comes fuit Arrius Varus, strenuus bello; quam gloriam & dux Corbulo & prosperæ in Armeniâ res addiderant. Idem secretis apud Nerone in sermonibus ferebatur Corbulonis viuitates criminatus. Vnde infami gratiâ primumpilum adepto, læta ad præsens male parta, mox in perniciem vertere. Sed Primus ac Varus occupantes Aquileiæ proxima quæque, & Opitergij & Altini lætis animis accipiuntur. Relictum Altini præsidium aduersus classem Rauennatem, nondum defectione eius auditâ. Inde Patauium & Ateste partibus adiunxere. Illic cognitum tris Vitellianas cohottes, & alam cui Scribonianæ nomen, ad Forum Alieni ponte iuncto consedisse. Placuit occasio inuadendi incuriosos. nam id quoque nuntiabatur. Luce primâ inermes plerosque oppressere. Prædictum vt paucis imperfectis ceteros pauore ad mutantam fidem cogerent. Et fuere qui se statim dederent. plures abrupto ponte instanti hosti viam abstulerunt. Vulgata victoria post principia belli secundum Flauianos, duæ legiones, septima Galbiana, tertiadecima Gemina, cum Vedio Aquilâ legato Patauium alacres veniunt. Ibi pauci dies ad requiem sumpti, & Minutius Iustus præf. castrorum leg. vii. quia audaciùs quâm ciuili bello imperitabat, subtractus militum iræ, ad Vespaſianum missus est. Desiderata diu res interpretatione gloriæ in maius accipitur, postquam Galbae imagines discordiâ temporum subuersas in omnibus municipijs recoli iussit Antonius, decorum pro caußâ ratus si placere Galbae principatum partes præsumerent. Quæſitum inde quæ sedes bello legeretur. Verona potior visa patentibus circum campis ad pugnam equestrem quâ præualebant: simul coloniam copijs validam auferre Vitellio in rem famamque videbatur. Possessa ipso transitu Vicentia: quod per se parum (etenim modicæ municipio vires) magni momenti locum obtinuit,

IT2VI

I. LIPSI EXCURSVS AD LIB. III. HISTOR.

543

A tinuit, reputantibus illīc Cæcinam genitum, & patriū hostium duci eceptam. In Veronensib⁹ pretium fuit: exemplo opibusq; partes iuuere. Et interceptus exercitus per Rætiam Iuliasque Alpes. ac ne periuim illā Germanicis exercitibus foret, obseperat. Quæ ignara Vespasiano aut vetita. quippe Aquileiæ sisti bellum, exspectariq; Mucianum iubebat. Adiiciebatq; imperio consilium, quando Ægyptus, claustra annonæ, vectigalia opulentissimarum prouinciarum obtinetentur, posse Vitellij exercitum egestate stipendi⁹ frumenti⁹ ad deditiōnem subigi. Eadem Mucianus crebris epistolis monebat, incruentam & sine luctu victoriam & alia huiuscmodi prætexendo, sed gloriæ audis atque omne belli decus sibi retinens. Ceterū ex instantibus terrarum spatijs consilia post res afferebantur. Igitur repentinō incursu Antonius stationes hostium irrupit, tentatisq; leui p̄oelio animis, ex æquo discessum. Mox Cæcina inter Hostilium vicum Veronensium & paludes Tartari fluminis castra permuniit, tutus loco, cùm terga flumine, latera obiectu paludis tegerentur. Quòd si affuisset fides, aut B opprimi vniuersis Vitellianorum viribus duæ legiones nondum coniuncto Mœsico exercitu potuere, aut retroacte desertâ Italiâ turpem fugam consciuissent. Sed Cæcina per varias moras prima hostibus vendidit tempora belli, dum quos armis pellere promptum erat, epistolis increpat, donec per nuncios pacta perfidiæ firmaret. Interim Aponius Saturninus cum legione vii. Claudianā aduenit. Legioni tribunus Vipsanius Messalla præterat, claris maioribus, egregius ipse, & qui ad id bellum solus artes bonas attulisset. Has ad copias nequaquam Vitellianis pares (quippe tres adhuc legiones erant) misit epistolas Cæcina, temeritatem victa arma tractantium incusans. Simul virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur, Vitellij modicā & vulgari mentione, nullā in Vespasianum contumeliā. Nihil prorsus quod aut corrumperet hostem, aut terneret. Flauianarum partium duces omisssā prioris fortunæ defensione, pro Vespasiano magnificè, pro caussā fidenter, de exitu securi, in Vitellium ut inimici. Facta Tribunis & Centurionibus retinendi quæ Vitellius indulsisset, spes: atque ipsum Cæcina non obscurè ad transitionem hortabantur. Recitatæ pro concione epistolæ addidere fiduciam, &c. eo ordine quo deinceps vulgati.

